

ISSN: 1309-081X

Yıl / Year : 7

Sayı : Hüseyin Hüsnü Tekışık
Özel Sayısı (Cilt 1)

**Karadeniz
Sosyal Bilimler Dergisi**
The Black Sea Journal Of Social Sciences

Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi

Sayı : Hüseyin Hüsnü Tekışık
Özel Sayısı (Cilt 1)

**GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü**

**Karadeniz
Sosyal Bilimler Dergisi**
The Black Sea Journal Of Social Sciences

**İLKBAHAR 2015
SPRING 2015**

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GİRESUN UNIVERSITY INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES

KARADENİZ SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ
THE BLACK SEA JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES

KARADENİZ SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ YILDA İKİ KEZ YAYINLANAN
(HAZİRAN-ARALIK)
ULUSLARARASI HAKEMLİ BİR DERGİDİR.

THE BLACK SEA JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES IS A PEER REVIEWED
INTERNATIONAL JOURNAL PUBLISHED BIENNUELY (JUNE – DECEMBER).

İLKBAHAR / SPRING 2015

YIL / YEAR: 7

HÜSEYİN HÜSNÜ TEKİŞİK ÖZEL SAYISI (CILT 1)
SPECIAL ISSUE OF HÜSEYİN HÜSNÜ TEKİŞİK (VOLUME 1)

KARADENİZ SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ THE BLACK SEA JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES

ISSN: 1309-081X

Sahibi / Owner

Doç. Dr. Sedat MADEN
Giresun Üniversitesi

Editör / Editor

Doç. Dr. Sedat MADEN
Giresun Üniversitesi

Editör Yardımcıları / Assistant Editor

Yrd. Doç. Dr. Oğuz Serdar KESİCİOĞLU
Giresun Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Lokman TAŞKESENİOĞLU
Giresun Üniversitesi

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Mustafa ORAL
Giresun Üniversitesi
Prof. Dr. Serkan DOĞANAY
Giresun Üniversitesi
Doç. Dr. Yalçın SARIKAYA
Giresun Üniversitesi
Doç. Dr. Servet CEYLAN
Giresun Üniversitesi
Doç. Dr. Ali Ata YİĞİT
Giresun Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Temel TOPAL
Giresun Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Kurtuluş Yılmaz GENÇ
Giresun Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mehmet ÖZMENLİ
Giresun Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hatem TÜRK
Giresun Üniversitesi

Yazı İşleri Müdürü / Editorial Manager

Yrd. Doç. Dr. Hatem TÜRK
Giresun Üniversitesi

İngilizce Editörleri / English Editors

Yrd. Doç. Dr. Erhan DELEN
Giresun Üniversitesi
**Yrd. Doç. Dr. Binnur
YILDIRIM HACİBRAHİMOĞLU**
Giresun Üniversitesi

Sekreter / Secretary

Arş. Gör. Mehmet ALVER
Giresun Üniversitesi
Arş. Gör. Adem ÖZBEK
Giresun Üniversitesi

Yazışma Adresi / Correspondence Address

Giresun Üniversitesi
Sosyal Bilimlerler Enstitüsü
Güre Yerleşkesi 28200 / Giresun
Tel: (0454) 310 10 85
e-mail: sosdergi@gmail.com

Basım Tarihi / Date of Publication: 2015

© Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi, Index Copernicus, Akademia Sosyal Bilimler İndeksi (ASOS Index), Araştırmacı Bilimsel Yayın İndeksi ve Türk Eğitim İndeksi tarafından taranmaktadır.

Baskı: Yeşilgiresun Matbaacılık-
Gazetecilik Ltd. Şti.
Bekirpaşa Cad. No: 24 / Giresun
Tel.: 0454 216 71 45

Dergimizde yayınlanan yazıların her türlü sorumluluğu yazarlarına aittir.

KARADENİZ SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ THE BLACK SEA JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES

Bilim ve Danışma Kurulu / Science and Advisory Board

Prof. Dr. Aygün ATTAR

Giresun Üniversitesi

Prof. Dr. Akmatali ALİMBEKOV

Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi

Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Burcu BOSTANOĞLU

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Metin BOZKUŞ

Cumhuriyet Üniversitesi

Prof. Dr. Ömür CEYLAN

Kültür Üniversitesi

Prof. Dr. Hayati DOĞANAY

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Feridun EMECEN

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi

Prof. Dr. Erdoğan ERBAY

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Miri Gal-EZER

Kinneret Üniversitesi, İsrail

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Qui GUO

Macquarie Üniversitesi, Avustralya

Prof. Dr. Günay KARAAĞAÇ

Aydın Üniversitesi

Prof. Dr. Kasım KARAKÜTÜK

Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Olcabay KARATAYEV

Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi

Prof. Dr. Hasan KAVRUK

İnönü Üniversitesi

Prof. Dr. Ahmet KIRKILIC

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Mustafa KİBAROĞLU

Okan Üniversitesi

Prof. Dr. Giedrė KVIESKIENĖ

Lietuvos Edukologijos Universitėsi, Litvanya

Prof. Dr. Muhsin MACİT

Anadolu Üniversitesi

Prof. Dr. Divina Frau-MEIGS

Sorbonne Üniversitesi, Fransa

Prof. Dr. Anvarbek MOKEYEV

Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi

Prof. Dr. Mehman MUSAOĞLU

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Hiroki ODAKA

Aichi Gakuin University, Aichi, Japan

Prof. Dr. Mustafa ORAL

Giresun Üniversitesi

Prof. Dr. Mustafa ÖNER

Ege Üniversitesi

Prof. Dr. Murat ÖZBAY

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Yaşar ÖZBAY

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Burul SAGINBAYAVA

Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi

Prof. Dr. Jale SARMAŞIK

Giresun Üniversitesi

Prof. Dr. Maria João SILVEIRINHA

Lizbon Üniversitesi, Portekiz

Prof. Dr. Goran SVENSSON

Norway and Halmstad University, Sweden

Prof. Dr. Fatih TAYFUR

Ortadoğu Teknik Üniversitesi

Prof. Dr. Madina TEKUEVA

Kabardino-Balkarian State University, Rusya

Prof. Dr. Vahit TÜRK

İstanbul Kültür Üniversitesi

Doç. Dr. Burhanettin KESKİN

Columbus State University, GA, USA

Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi
The Black Sea Journal of Social Sciences
Hüseyin Hüsnü Tekişik Özel Sayısı Hakem Listesi
List of Referee for Special Issue of Hüseyin Hüsnü Tekişik

Prof. Dr. Feyzullah AHMETOĞLU

Giresun Üniversitesi

Prof. Dr. Hasan KAVRUK

İnönü Üniversitesi

Prof. Dr. Sadık ÖZÇELİK

Gazi Üniversitesi

Prof. Sabri YENER

Ordu Üniversitesi

Doç. Dr. Sedat MADEN

Giresun Üniversitesi

Doç. Dr. Arzu İpek YÜKSELEN

Hacettepe Üniversitesi

Doç. Dr. Müdriye YILDIZ BIÇAKÇI

Ankara Üniversitesi

Doç. Dr. Burhanettin KESKİN

Columbus State University, GA, USA

Doç. Dr. Murat DEMİRBAŞ

Kırıkkale Üniversitesi

Doç. Dr. Erdal ŞENOCAK

Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Doç. Dr. Tuncay AYAS

Sakarya Üniversitesi

Doç. Dr. Mücahit KAĞAN

Erzincan Üniversitesi

Doç. Dr. Adem İŞCAN

Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Doç. Dr. Özay KARADAĞ

Hacettepe Üniversitesi

Doç. Dr. Faruk YAMANER

Hitit Üniversitesi

Doç. Dr. Alper KARADAĞ

Ardahan Üniversitesi

Doç. Dr. Aykut Emre BOZDOĞAN

Giresun Üniversitesi

Doç. Mahmut ÖZTÜRK

Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Oğuz Serdar KESİCİOĞLU

Giresun Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Can EKİZ

Giresun Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. İbrahim ÜNGÖR

Erzincan Üniversitesi

Asst. Prof. Ekaterina STREKALOVA-HUGHES

Columbus State University, GA, USA

Asst. Prof. Saoussan MAAROUF

Columbus State University, GA, USA

Yrd. Doç. Dr. Cemalettin YILDIZ

Giresun Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Nail GÜNEY

Giresun Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Talat AYTAN

Yıldız Teknik Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Nagihan YILDIRIM

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Elif ÖZTÜRK

Giresun Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Ersin KARADEMİR

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Nuray MAMUR

Pamukkale Üniversitesi

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Dinleme Problemlerine Yönelik Bir Öneri: Olaya Dayalı Dinleme Eğitimi	1
<i>A Suggestion For The Listening Problems: Event-Based Listening Education</i> Sedat MADEN	
Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Matematik Dersine İlişkin Tutumlarının	21
Başarıya Etkisi <i>Effects on Achievement of Vocational College Students' Attitudes towards Mathematics</i> Mihriban HACISALİHOĞLU KARADENİZ - Derya KELLEÇİ	
Ortaokul Öğrencilerinin Hoşgörü Eğilimleri ile Demokrasi Alguları Arasındaki	39
İlişkinin İncelenmesi <i>Examination of the Relation Between Tendencies to Tolerance and Perceptions of Democracy of Secondary School Students</i> Özlem BEKTAŞ ÖZTAŞKIN - Mustafa İÇEN	
Baba Tutumları ile Çocuğun Yaşı, Cinsiyeti, Doğum Sırası ve Kardeş Sayısı	57
Değişkenleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi <i>Investigation of the Relation between Father Attitudes and the Variables of the Child's Age, Gender, Birth Order and Number of Siblings</i> Mehmet Akif İNCİ - Ümit DENİZ	
What Suggestions Do Google Autocomplete Make About Children?	69
<i>Google Otomatik Tamamlama Çocuklarla İlgili Neler Öneriyor?</i> Burhanettin KESKİN	
Planlı Bir Alan Gezisi İçin Örnek Uygulama: Bir Fabrikası Gezisi	79
<i>A Sample Application For a Planned Field Trip: A Factory Trip</i> Aykut Emre BOZDOĞAN - Alperen OKUR - Gonca KASAP	
Okulda Bedensel Ceza Uygulanmasına Karşı Çocuğun Korunması	91
<i>Child Protection against Corporal Punishment in Schools</i> Saadet KURU ÇETİN - Pelin TAŞKIN	
Ortaokul Türkçe Dersi Öğrenci Çalışma Kitaplarındaki Tema Değerlendirme	109
Soruları Üzerine Bir Araştırma <i>Student Workbook of Secondary School Turkish Course: A Research on Theme Evaluation Questions</i> Mehmet Akif ÇEÇEN - Hasan KURNAZ	
Orhun Abidelerinin Türkçe Öğretiminde Değer Aktarımı Açısından Önemi II:	133
Kül Tigin Abidesi <i>The Importance of Orkhon Inscriptions in Terms of Value Transfer in Turkish Language Teaching II: Kül Tigin Monolith</i> Mehmet Nuri KARDAŞ	

Orta Öğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinde Fiziksel ve Motorik Gelişim Beklentilerinin Araştırılması	151
<i>Investigation of Physical, Motor Development and Expectation of Attendance to The Sports Activities in Physical Course</i>	
Şevki KOLUKISA- Beytullah DÖNMEZ- Kürşad Han DÖNMEZ	
Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının “Kimya” Metaforlarının Karşılaştırılması Üzerine Bir Çalışma	163
<i>A Comparative Study of Preschool Student Teachers' “Chemistry” Metaphors</i>	
Necla DÖNMEZ USTA- Neslihan ÜLTAY	
Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Isı ve Sıcaklık Konusundaki Kavramsal Bilgilerinin Belirlenmesi	179
<i>Determination of Preschool Student Teachers' Conceptual Knowledge About “Heat and Temperature”</i>	
Eser ÜLTAY- Müslüm CAN	
İşbirliğine Dayalı Öğrenme Yoluyla Okul Öncesi Çocuklara Yönelik Duvar Resimleme Çalışmaları	205
<i>Wall Painting Studies for Pre-School Children via Learning Based on Collaboration</i>	
ElifMAMUR YILMAZ	
Okul Öncesi Eğitime Devam Eden Çocukların Sosyal Becerileri İle Aile Özellikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	223
<i>Investigating the Relationship Between Social Skills and Family Characteristics of The Children that Attending Pre-School Education</i>	
Fatma YAŞAR EKİCİ	
Geleneksel Türk Müziği Derslerine İlişkin Tutum Ölçeği Geliştirme Süreci	261
<i>Development Process of Attitude Scale on Tradional Turkish Music Lessons</i>	
Yavuz ŞEN- Nezihe ŞENTÜRK	
Kitap Tanıtımı	283
Murat Kaya	
Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi Yazım Kuralları	287

Orta Öğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinde Fiziksel ve Motorik Gelişim Beklentilerinin Araştırılması

Geliş Tarihi: 04.02.2015
Kabul Tarihi: 27.02.2015

Şevki KOLUKISA*
Beytullah DÖNMEZ**
Kürşad Han DÖNMEZ***

Öz

Milli Eğitimin temel amacı, kişiyi beden, zihin, ahlak, ruh ve sosyal bakımdan sağlıklı yetiştirmektir. Beden eğitimi dersi okullarda bu amaca hizmet etmek için eğitim programlarının bir parçası olarak yer almıştır. Bu araştırmanın amacı ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersinden beklentileri ve beklentilerin gerçekleşme düzeyini belirlemektir. Giresun il merkezinde eğitim öğretim veren sekiz liseden toplam 468 öğrenci (216 kız, 252 erkek) çalışmaya katılmıştır. Araştırmada belirlenen amaçlara ulaşabilmek için, elde edilen bilgiler ışığında ve araştırmanın amacına uygun olarak üç bölümden ve toplam 35 sorudan oluşan anket formu geliştirilmiştir. Beden eğitimi ve sporla ilgili seçilen amaçlar, Milli Eğitim Bakanlığının İlköğretim Okulları Lise ve Dengi Okullar Beden Eğitimi Dersi İçin Öğretim Programında belirlediği amaçlar ile mevcut yerli ve yabancı literatürden seçilmiştir. Hazırlanan anket formunun geçerliliği ve amaçları test etme bakımından uygunluğu uzman görüşü alınarak belirlenmiştir. Gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra çoğaltılmasına karar verilmiştir. Anketler araştırmacı tarafından Giresun il merkezinde tespit edilen sekiz liseye dağıtılmıştır. Anketten elde edilen veriler frekans ve yüzdelerle açıklanmış ve yorumlanmıştır. Karşılaştırmalarda X2 (Khi Kare) testi uygulanmıştır. İstatistiksel anlamlılık için ise 0.05 anlamlılık düzeyi seçilmiştir. Araştırma bulgularından elde edilen bilgilere göre, lise öğrencilerinin araştırmada belirlenen amaçlara yönelik olarak beklentilerinin olduğu ancak beklentilerinin genellikle kısmen yada hiç gerçekleşmediği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Fiziksel Gelişim, Lise, Spor, Beklenti

* Yrd. Doç. Dr., Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü. sevki.kolukosa@giresun.edu.tr

** Yrd. Doç. Dr., Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü.

*** Yrd. Doç. Dr., Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü.

A Study on Secondary-School Students' Expectations of Physical and Motoric Development in the Course of Physical Education

Abstract

The ministry of educations main target is to bring up healthy individuals physically, morally, spiritually, socially and intellectually. Physical education lessons at school, for this reason takes part in educational programmes. This researchs purpose is to determine the expectation levels of secondary education students. Eight high schools with 468 students (216 girls and 252 boys) from the educational system in the downtown of Giresun took part. To reach the determined aims in this research, a questionnaire of 35 questions and 3 parts with the leading points of the data was developed. With the selected aims of physical education and sport, were selected from the national and foreign literature which were also found in the first education schools and high schools of the ministry and education. The validity of the prepared survey and the suitability of the aims (because of testing) were determined by taking the experts view. After required corrections were done, it was decided to increase more. The surveys were delivered to 8 high schools in the centre of Giresun that were established by the researcher. The data that were taken by the survey were expressed and interpreted with frequencies and percentages. In comparisons χ^2 (chi square) test was done. For statistical meaning 0.05 meaning level was chosen. According to the information that was taken by the research findings, high school students had some expectations according to the determined aims in the research, but these expectations

Keywords: Physical Education, Physical Development, High school, Sport, Expectation

Giriş

Fizyolojik yaşam için oksijen, sıvı ve besin alımı, ısı, basınç ve çoğalma önemli faktör ise, mental yaşam ruhsal ve psikolojik sağlık çok önemli ise, sosyal ve zihinsel yaşam için öğretim-egitim önemli faktördür (Dewey, 1984).

Eğitim; bedensel, zihinsel ve ruhsal olarak bireyde istendik davranış değişikliği kazandırmak için yapılan planlı eylemdir (Ertürk, 1979).

Eğitim, yüzyıllar boyu en çok konuşulan, tartışılan, eleştirilen, hakkında fikirler üretilen ve değişime uğrayıp, yenilene konulardan birini teşkil etmiştir. İnsan yaşamının ayrılmaz bir parçası olan eğitim; denilebilir ki mevcut durumuyla hiç bir zaman yeterli görülmemiştir. Dolayısıyla insanın bireysel ve toplumsal kimliğinin oluşumunda, sosyo-ekonomik yaşamının şekillenmesinde birinci derecede önemli olan eğitim, tarih boyunca değişik etkilerle yapılması ve insanlığın gelişme süreci ile olan yakın ilişkisi her zaman ilgililerce canlı tutulmuştur (Varış, 1994).

Fiziksel yapısı ve ruhsal yönüyle bir bütünlük gösteren insanın eğitiminde birçok bilim dalının katkısı bulunmaktadır. Ancak bu bilim dallarından çoğu, insanın zihinsel yeteneklerini geliştirmektedir. Örneğin; sosyal ve fen bilimleri bu gruba girmektedir. Güzel sanatların ise, bireyin görsel yetenek ve estetik duygularının geliştirilmesinde önemli katkıları vardır. Bunların dışında başka bir etkinlik türü daha vardır ki, insanın doku, organ ve işleyen tüm sistemleri ile doğrudan ilişkilidir. Bu etkinlikleri içeren disiplin ise beden eğitimidir (Dönmez, 1995).

Eğitim, eğitilmesi gereken insanın gelecekteki davranışlarına yöneliktir ve bu davranışların nasıl, geliştirileceği eğitimin amaçlarında belirtilmiştir. Dolayısıyla eğitimin amacı; eğitilen insanın eğitim yoluyla gerçekleştirmesi gereken gelecekteki durumunu tanımlayan bir normdur. Beden eğitimi ve spora yönelik olarak eğitimin amacı ise eğitim ve öğretimde sportif faaliyetlerin için anlamlı ve önemli olduğu, bu yolla spor yapanın tutumu ve davranışlarında hangi değişikliklerin bekleneceği sorusuna cevap vermektir. Günümüzde beden eğitimi ve spor yetişmekte olan nesillerin temel kaynağı olan insanın, fiziksel, zihinsel, sosyal ve ruhsal gelişimini amaç edinen ve genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olarak görülen bilinçli ve planlı organizasyonlardır. Bu nedenlerden dolayı ortaöğretim programlarının öğretim programlarında beden eğitimi bir ders olarak yerini almıştır (Tamer, 1987).

Bilindiği gibi ortaöğretim kuramları okul sistemimizin önemli bir dilimini oluşturan 15-17 yaş grubu öğrencilerin eğitim gördüğü öğrenim kurumlarıdır. İnsan olarak organik büyüme ve gelişme bu sürede çok hızlı olduğu gibi, çeşitli motor becerilerin elde edilmesi, zihinsel, duygusal ve motor öğrenmede de bu yaşlar öteki yaşlara göre en verimli dönemdir.

Toplumsallaşma ve kültürleşme açısından da bu dönemin ayrı bir üstünlüğü vardır. Dolayısıyla ortaöğretim okullarında ders olarak okutulan beden eğitimi dersi birçok bakımdan önem taşımaktadır (Öztürk, 1982).

İnsanın iki ayrılmaz yönünü oluşturan fiziksel ve ruhsal yapısını olabildiği ölçüde geliştirme konusu başta devlet olmak üzere birçok milli ve milletlerarası kuruluşların yakın ilgi ve görev alanına girmektedir. Okuma hakkı, serbest dolaşım hakkı, fiziksel ve ruhsal varlığı geliştirme hakkı, temel hak ve özgürlükler yasalarca güvence altına alınmıştır. Bu nedenle ülke insanların fiziksel yeteneklerinin geliştirilmesi bir eğitim konusu olarak devletlerin eğitim-öğretim politika ve programları içinde yer almıştır. Ülkemizde özellikle Cumhuriyet döneminden başlayarak yetiştirilecek gençlerin bedensel ve zihinsel eğitimleri konusundaki çalışmalar artarak sürdürülmüştür (Unat, 1964).

Başlangıçta her sınıftaki tüm öğrencilerin bedensel yeteneklerinin gelişimi öngörülerek hazırlanan okul beden eğitimi öğretim programları artık öğrencilerin ilgileri doğrultusunda ve başarılı oldukları spor dallarında etkinlik göstermelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır (Masser, 1990).

Okul çağındaki çocuklarda her yönüyle sağlıklı bir gelişmenin olabilmesi, onların iyi hazırlanmış nitelikli bir genel eğitim görmelerine bağlıdır. Eğitim bütün organizmayı ilgilendiren tamamıyla bir bedensel-zihinsel ilişkidir. Dolayısıyla eğitim programlarında beden ve zihin bir bütün olarak ele alınıp, değerlendirilmelidir. Çocukların yetişkinliğe geçiş dönemi olan ortaöğretim çağı, onların bedensel, ruhsal ve kültürel gelişiminin en üst düzeye ulaştığı bir dönemdir (Gökmen, 1983).

Bu dönemde öğrencilerin her türlü ihtiyaçlarına cevap verecek bir eğitime ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaçlar ise, zihinsel ve ruhsal eğitimin yanında fiziksel eğitimin etkin ve verimli bir şekilde uygulanmasıyla giderilebilir. Eğitimciler, beden eğitimi sadece bir hareket eğitimi olarak ele almamaktadırlar. Hareketler yoluyla bireylerin bir bütün içinde eğitimini amaçlayan bilim dalı veya faaliyetler alanı olarak görmektedirler (Tamer, 1987).

Beden eğitimi ve sporu, boş zamanlarda oynanan oyunlar, okul içinde yapılan spor etkinlikleri ya da okul takımlarının okul dışında yaptığı spor karşılaşmaları olarak görmenin doğru bir yaklaşım olmadığını söylemek mümkündür. Buradan hareketle çağdaş bir eğitim sistemi içinde beden eğitimi ve spor eğitimi görmüş bireylerin şu özelliklere sahip olması beklenmektedir (Dönmez, 1995).

1- Bireyin, kendi fiziki kapasite ve sınırlılıkları hakkında bilgi sahibi olması,

2-Bireyin, çevresindeki imkanları verimli bir şekilde

değerlendirebileceği geniş ve çeşitli faaliyetler ile sportif etkinlikler hakkında bilgi ve becerilere sahip olması,

3-Bu faaliyetlerin ve sportif etkinliklerin bireye sağladığı fiziksel, duygusal ve sosyal faydaları hakkında bilimsel bilgilere sahip olması,

4-Kendi kendisinin ve başkalarının haklarını anlaması ve saygılı olması.

Genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi ve spor aynı zamanda kişiliğin eğitimi durumundadır. Başka bir ifadeyle öğrencilerin gelişen özellikleri göz önünde tutularak onların fert ve toplum yönünden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi, yaratıcı ve üretken; milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın getirdiği davranışları kazanmış fertler olarak yetiştirilmelerinde bir eğitim unsuru olarak beden eğitimi ve spor önemli bir faaliyettir.

Günümüzde eğitim kurumları istenilen davranış değişikliklerini bireylere kazandıran yerlerdir. Dolayısıyla ortaöğretim programlarında yer alan beden eğitimi derslerindeki uygulamalarda öğrencilerin beklenti ve ihtiyaçları iyi tespit edilerek öğrencilerin ileriye yönelik beceriler kazanmaları sağlanabilir.

Türk Milli Eğitiminin temel amaçları içinde; Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan, yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler yetiştirmektir (MEB, 1988).

Orta öğretimin lise dönemi 14-18 yaş grubunu kapsayan, öğrencilere meslek kazandırmayı ve onları yükseköğretim kurumlarına hazırlamayı amaçlayan eğitim devresidir (MEB, 1973).

Beden eğitiminin amacını dört temel bölümde toparlamak mümkündür;

a-Organik gelişim b-Psiko-motor (kas-sinir) gelişim c-Zihinsel gelişim ve d- Ruhsal gelişim (Will, and Carl.1979).

Lumpkin ise beden eğitimi üç grupta toplamıştır;

a-Bilişsel alan: Vücut fonksiyonlarını kavrama, sağlık, büyüme, gelişme sürecini kavrama, motor öğrenme, oyun ve emniyet kural ve becerilerini kavrama, stratejiler geliştirme ve değerlendirme,

b- Duyuşsal alan; Kendine güvenme, değer anlayışı, karakter geliştirme, iletişim becerileri, meraklılığı geliştirme ve sportmenlik becerileri,

c-Psiko-motor alan: Vücudu ısıdırma ve alıştırma ve alıştırma becerileri, temel hareket becerileri, motor becerileri, bedeni mekanik ve yeterlilik (kardiyovasküler dayanıklılık,kas gücü ve dayanıklılığı, elastikiyet ve çeviklik kazanma (Lumpkin, 1986).

Bu araştırma ile ortaöğretim okullarının öğretim programında yer alan beden eğitimi dersine yönelik amaçlardan yola çıkarak öğrencilerin beden

eğitimi dersinden orta öğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersinde fiziksel ve motorik gelişim beklentilerinin ve bu beklentilerinin gerçekleşme düzeylerini belirlemek amaçlanmaktadır.

Bu temel amaca ulaşabilmek için; Kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi dersindeki fiziksel ve motorik gelişim beklentileri ve bu beklentilerinin ne derece gerçekleştiği ve iki grup arasındaki farklılık var mıdır? sorusu araştırılmıştır.

Materyal ve Metot

Bu araştırma, Giresun ilinde lise son sınıflarda okuyan ve beden eğitimi dersini alan ve tesadüfi yöntemle seçilen 216 kız, 252 erkek toplam 468 öğrenci ile anket uygulayarak yapılmıştır.

Deneklere 15 kişisel, 20 alan sorusu olmak üzere; beden eğitimi dersinden beklentileri ve beklentilerinin gerçekleştirme düzeyi ile ilgili sorular yöneltilmiştir. Giresun ilinde eğitim veren H. Bozbağ Anadolu Lisesi (69), Atatürk Anadolu Lisesi (63), Aksu Anadolu Lisesi (55) G. İmam-Hatip Lisesi (35), Giresun Anadolu Lisesi (80), İMKB Öğretmen Lisesi (75), A.End.Teknik Lisesi (34) ve A.Ticaret Lisesi (57) öğrenci katılmıştır.

Veriler SPSS programı kullanılarak Beden Eğitimi dersinden öğrencilerin fiziksel ve motorik gelişim beklentileri ve beklentilerinin gerçekleşme düzeyini saptamak üzere frekans (f), yüzde (%) hesaplaması yapılarak cinsiyet değişkenine göre farklılık olup olmadığını bulmak için (X^2) testi yapılmış $P < 0.05$ 'e göre sonuçlar yorumlanmıştır

Bulgular

Tablo 1: Cinsiyet değişkenine göre beden eğitimi dersindeki çalışmalarla fiziksel gelişim sağlama konusundaki öğrenci beklentileri

Cinsiyet	Beklenti				Toplam	Beklentinin Gerçekleşme Düzeyi						Toplam
	Var		Yok			Tamamen		Kısmen		Hiç		
	f	%	f	%		f	%	f	%	f	%	
Kız	149	69.0	67	31.0	216	14	9.4	82	55.0	53	35.6	149
Erkek	189	75.0	63	25.0	252	17	9.0	126	66.7	46	24.3	189
Toplam	338	72.2	130	27.8	468	31	9.2	208	61.5	99	29.3	338

$X^2 = 2.10000$ $SD = 1$ $P > 0.05$ $X^2 = 5.43536$ $SD = 2$ $P > 0.05$

Tablo 1'e göre, kız öğrencilerin 149'u (% 69.0), erkek öğrencilerin 189'u (%75.0) beklentilerinin olduğunu belirtmişlerdir.

Beklenti yönünden kız ve erkek öğrenciler arasındaki farklılık istatistiksel olarak önemsiz bulunmuştur ($P > 0.05$).

Beklentilerin gerçekleşmesi yönünden kız ve erkek öğrenciler arasındaki farklılık araştırıldığında, gruplar arası farklılık istatistiksel olarak önemsiz bulunmuştur ($P>0.05$).

Tabloda görüleceği gibi kız öğrencilerin 14'ü (% 9.4) beklentilerin tamamen, 82'si (% 55.0) kısmen gerçekleştiğini, 53'ü (% 35.6) beklentilerinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir. Erkek öğrencilerin 17'si (% 9.0) beklentilerinin tamamen, 126'sı (% 66.7) kısmen gerçekleştiğini, 46'sı (% 24.3) ise beklentilerinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir.

Tablo 2: Cinsiyet değişkenine göre beden eğitimi dersinde sağlıklı olabilmek için sportif faaliyetlere katılma konusundaki öğrenci beklentileri

Cinsiyet	Beklenti				Toplam	Beklentinin Gerçekleşme Düzeyi						Toplam
	Var		Yok			Tamamen		Kısmen		Hiç		
	f	%	f	%		f	%	f	%	f	%	
Kız	132	61.1	84	38.9	216	11	8.3	65	49.2	56	42.4	132.
Erkek	177	70.2	75	29.8	252	28	15.8	92	52.0	57	32.2	177
Toplam	309	66.0	159	34.0	468	39	12.6	157	50.8	113	36.6	309

$$X^2 = 4.31916 \quad SD=1 \quad P < 0.05 \quad X^2 = 5.62839 \quad SD = 2 \quad P > 0.05$$

Tablo 2'ye göre kız öğrencilerin 132'si (% 61.1), erkek öğrencilerin 177'si (% 70.2) beklentilerinin olduğunu belirtmişlerdir.

Öğrenci beklentileri ile cinsiyet arasındaki gruplar arası farklılık istatistiksel olarak önemli bulunmuştur ($P < 0.05$).

Beklentilerin gerçekleşmesi yönünden kız ve erkek öğrenciler arasındaki farklılık araştırıldığında, gruplar arası farklılık istatistiksel olarak anlamsız bulunmuştur ($P > 0.05$).

Tabloda görüleceği gibi kız öğrencilerin 11'i (% 8.3) beklentilerinin tamamen, 65'i (% 49.2) kısmen gerçekleştiğini, 56'sı (% 42.4) beklentilerinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir. Erkek öğrencilerin 28'i (% 15.8) beklentilerinin tamamen, 92'si (% 52.0) kısmen gerçekleştiğini, 57'si (% 32.2) de beklentilerinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir.

Tablo 3: Cinsiyet değişkenine göre beden eğitimi dersinde düzgün hareket etme ve iyi duruş alışkanlıkları kazanma konusundaki öğrenci beklentileri

Cinsiyet	Beklenti				Toplam	Beklentinin Gerçekleşme Düzeyi						Toplam
	Var		Yok			Tamamen		Kısmen		Hiç		
	f	%	f	%		f	%	f	%	f	%	
Kız	154	71.3	62	28.7	216	51	33.1	81	52.6	22	14.3	154
Erkek	173	68.7	79	31.3	252	75	43.4	79	45.7	19	11.0	173
Toplam	327	69.9	141	30.1	468	126	38.5	160	48.9	41	12.5	327

$$X^2 = 0.38668 \quad SD P > 0.05 \quad X^2 = .72454 \quad SD P > 0.05$$

Tablo 3'te görüldüğü gibi; kız öğrencilerin 154'ü (% 71.3), erkek öğrencilerin 173'ü (% 68.7) bu konuda beklentilerinin olduğunu belirtmişlerdir.

Beklenti yönünden cinsiyete göre farklılık araştırıldığında gruplar arası farklılık istatistiksel olarak önemsiz bulunmuştur ($P > 0.05$).

Beklentilerin gerçekleşme düzeyi yönünden kız ve erkek öğrenciler arasındaki farklılık araştırıldığında istatistiksel olarak önemsiz bulunmuştur ($P > 0.05$).

Tablo 3'ten de görüleceği gibi kız öğrencilerin 51'i (% 33.1) beklentilerinin tamamen, 81'i (% 52.6) kısmen gerçekleştiğini, 22'si (% 14.3) beklentilerinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir. Erkek öğrencilerin 75'i (% 43.4) beklentilerinin tamamen, 79'u (% 45.7) kısmen gerçekleştiğini, 19'u (% 11.0) da beklentilerinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir.

Tartışma ve Sonuç

Araştırmaya göre; fiziksel gelişim sağlama konusunda kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($P > 0.05$). Ancak okul değişkenine göre anlamlı bir fark tespit edilmiştir ($P < 0.05$). Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi öğrencileri ve Anadolu Lisesi öğrencilerinin diğer okullara göre daha fazla beden eğitimi dersinden fiziksel gelişim sağlama konusunda beklentilerinin olduğu görülmüştür. Bu bulgu Sunay'ın yapmış olduğu benzer bir çalışma ile paralellik göstermektedir. Beklentilerin gerçekleşme düzeyine bakıldığında ise bu konuda öğrenci beklentilerinin olduğu ancak beklentilerinin gerçekleşmediği görülmüştür (Sunay ve Ark., 1996)

Öğrenci beklentilerinin gerçekleşme düzeyleri cinsiyet ve okul değişkenine göre bir farklılık göstermemektedir. Bu durum farklı cinsiyetteki öğrencilerin beden eğitimi dersinin fiziksel gelişim sağlama konusunda aynı beklenti içinde olduklarını göstermektedir.

Öğrenciler, sağlıklı olabilmek için sportif faaliyetlere katılma konusunda beklentilerinin olduğunu belirtmişlerdir. Erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha çok beklentisinin olduğu görülmüştür. Ancak bu beklentilerin gerçekleşmediği tespit edilmiştir. Gökmen ve Schnitger tarafından yapılan benzer bir araştırma ile paralellik göstermektedir. Gökmen ve Schnitger'in araştırmasında üniversite öğrencileri beden eğitimi dersini sağlık ve zindelik kazanmak için seçtiklerini belirtmişlerdir (Gökmen, H., Schitger, W., 1981).

Öğrenciler beden eğitimi dersi yoluyla sağlıklarının korunacağı beklentisinin gerçekleşmediğini belirtmişlerdir. Bu sonuç beden eğitimi ders programının içerik olarak sağlık konusunda öğrencileri yeterince bilgilendirmediği ile açıklanabilir

Öğrenciler, beden eğitimi dersinde düzgün hareket etme ve iyi duruş alışkanlıkları kazanma konusunda beklentilerinin olduğunu belirtmişler ancak bu beklentilerin kız ve erkek öğrencilerde, okullar arasında anlamlı bir fark yaratmadığı tespit edilmiştir ($P>0.05$). Dolayısıyla farklı cinsiyetteki öğrencilerin yaşları ve gelişim düzeyleri göz önüne alındığında beden eğitimi dersinde düzgün hareket etme ve iyi duruş alışkanlıkları kazanma konusunda benzer duygulan paylaştıkları söylenebilir.

Araştırma bulgularından elde edilen bilgilere göre, lise öğrencilerinin araştırmada belirlenen amaçlara yönelik olarak beklentilerinin olduğu ancak beklentilerinin genellikle kısmen ya da hiç gerçekleşmediği sonucuna varılmıştır.

Taşmektepli ve ark. yaptığı araştırma göre; haftalık beden eğitimi ders süresinin, dersle ilgili genel ve özel amaçlara ulaşabilmek için yeterli olmadığı, öğretmenlerin planları hazırlarken müfredatın tamamına değil, daha çok bildikleri konulara öncelik verdikleri, okullarda yeterli tesis ve malzeme bulunmadığı ve sportif faaliyetlere okul idarelerinin yeterli desteği vermediği belirlenmiştir (Taşmektepligil, ve Ark., 2006).

Bu sonuçlara göre; beden eğitimi dersinin fonksiyonelliğini mevcut durumdan daha ileriye taşımak için okulların müşterek kullanabileceği spor tesislerinin yapılması ve beden eğitimi ders formatın seçmeli spor dersi şekline dönüştürülerek bunlara ihtisas sahibi beden eğitimi öğretmenlerinin görevlendirilmesi uygun olacaktır (Taşmektepligil ve Ark. 2006).

Özdağ ve arkadaşlarının yaptığı araştırmada; Muğla ili lise 2 öğrencilerinin fiziksel, sosyal, estetik, spora yönelme ve katılma kapsamında beklentilerinin olduğu belirlenmiş, ancak bu beklentilerinin gerçekleşme düzeyi oldukça düşük olduğu görülmüştür. Öte yandan, öğrencilerin beden eğitimi dersleriyle estetik güzellik sağlama ve spor dalıyla ilgili yeteneğine ortaya çıkarma kapsamındaki beklentilerinin ve beklentilerinin gerçekleşme

düzeylerinde ise anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir (Özdağ ve Ark., 2007).

Öçalan.M., Erdoğan.M., Ankara ili Yenimahalle ilçesi Orta öğretimde yer alan öğrencilerin beden eğitimi dersi genel amaçlarının gerçekleşme düzeyi konusunda en düşük oranda; “BED, yöresel oyunlarımızı tanıtıp, bunları öğrenmemi kolaylaştırıp keyif almama sağladı” görüşünü belirtmişlerdir. Bu bizim yaptığımız çalışma ile paralellik göstermektedir (Öçalan, M., Erdoğan, M., 2009).

Yıldırım ve arkadaşları Ankara ilinde yaptıkları çalışmada öğrencilerin beden eğitimi derslerinden önemli beklentilerini ortaya koymuşlar fakat bu beklentilerine rağmen beklentilerinin gerçekleşme düzeyi çok düşük kaldığını tespit etmişlerdir (Yıldırım ve Ark, 1996).

Ova tarafından yapılan bir çalışmada, Belçika ile Türkiye arasındaki beden eğitimi derslerinin ders saati uygulaması, araç-gereç kullanımı ve spor salonu imkanları açısından yapmış olduğu incelemede önemli farklılıklar çıkmıştır. Belçika'da ders saati 3-4 saat iken Türkiye'de 1-2 saat olup, spor salonu olma oranı ise Belçika'da %90 olup Türkiye'de %3 seviyelerindedir (Ova, 2010).

Öneriler

Beden eğitimi dersi öğretim programları öğrenci beklentileri göz önüne alınarak yeniden planlanmalıdır. Hem bedensel hem de ruhsal gelişim içinde olan orta eğitim dönemindeki çocukların fiziksel gelişimine ve motorik özelliklerine göre planlamalar yapılmalıdır. Beden eğitimi dersinde pasif olacak şekilde değil hareket ihtiyacına cevap verecek spor, oyun ve hareket faaliyetlerine yer verilmelidir. Beden eğitimi dersi için tesis, araç-gereç ve malzeme eksikliği giderilmeli öğrenci tarafından kullanılmasına izin verilmelidir. Okullarda öğrencilerin birbirleriyle kaynaşması ve arkadaşlıklar kurulması için yoğun öğrenci katılımı sağlayacak okul içi sportif yarışmalara yönelik organizasyonlar yapılmalıdır.

Beden eğitimi derslerine genel bilgi derslerinden sonra yer verilmeye çalışılmalıdır. Öğrencilerin beden eğitimi derslerinden daha fazla yararlanmaları için beden eğitimi ders saatleri artırılmalıdır. Beden eğitimi derslerinin daha iyi yürütülebilmesi için ilköğretim okullarına ayrı liselere ayrı beden eğitimi öğretmenleri yetiştirilmelidir.

Kaynaklar

- Dewey, J. (1984). *Democracy and Education an Introdustion to Philosophy of Education*. New York: Free Press.
- Dönmez, B. (1995). *Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştiren Programlardaki Alan Derslerinin Karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ertürk, S. (1979). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Basımevi.
- Gökmen, H. (1983). *Orta Öğretim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor*. Ankara: T.E.D Yayınları, Öğretim Dizisi No:6 Şafak Matbaacılık.
- Gökmen, H., Schitger, W. (1981). *Zorunlu Seçmeli Beden Eğitim Dersleri ve ODTÜ Uygulanabilirliği*. Türk-Alman Projesi, Ankara.
- Lumpkin, A. (1986). *Physical Education A Contemporary Intraction*. Times Mirror, Mosby Collage Publication
- Masser, L. S. (1990). *Teaching For Affective Learning in Elemantary Physical Education*. *Joperd*, 61(7), 18-19.
- MEB (1973). *Milli Eğitim Temel Kanunları*. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayını, Maarif Matbaası.
- MEB (1988). *İlköğretim Okulları, Lise ve Dengi Okullarda Beden Eğitimi Öğretim Programları*. Milli Eğitim Basımevi.
- Ova, A. (2010). *Belçika ve Türkiye Eğitim Sisteminin İncelenmesi*. Sakarya Üniversitesi Beden Eğitimi Spor Öğretmenliği Bölümü Araştırma Projesi. Sakarya.
- Öçalan. M., Erdoğdu, M. (2009). *Ortaöğretim Kurumlarında Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarının Gerçekleşme Düzeyi*. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, Cilt 3, Sayı 3.
- Özdağ, S. Ve Ark. (2007). *Farklı Cinsiyetteki Lise 2. Sınıf Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinden Beklentileri Ve Beklentilerinin Gerçekleştirme Düzeyleri*. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Öztürk, Ü. (1982). *Orta Dereceli Okullarda Beden Eğitimi*. İstanbul: Güven Matbaası.
- Sunay, Y., Sunay, H. (1996). *Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinden Beklentileri ve Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyi*. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, Cilt: 1, Sayı : 4 Ankara
- Tamer, K. (1987). *Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, No: 202.
- Taşmektepligil, Y. Ve Ark. (2006). *İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Ders Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeyi*. *Spor metre Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, Cilt:4, 139-147.
- Unat, R. F. (1964). *Türkiye'de Eğitim Sisteminin Gelişmesine Tarihi Bir Bakış*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Variş, F. (1994). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Alkım Kitapçılık ve Yayıncılık.
- Will, G., Carl. E. (1979). *Curriculum in Physical Education* Prentice Hall. Third Edication.
- Yıldırım, İ., Yetim, A. Ve Şenel, O. (1996). *Farklı Cinsiyetteki Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinden Beklentileri*. *Gazi Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1, 52-57.